
Liquids

Revista d'estudis
literaris ibèrics

Nº 3, 2009, pp. 105-107
Issn: 1998-2513

POESIA REUNIDA (1979-2006)

DE ANTONI FERRER¹

RESEÑA A CARGO DE EVA SOLER SASERA

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Pocs poetes al País Valencià són capaços de recollir la seua trajectòria poètica com ara ho ha fet Antoni Ferrer. Aquestes obres constitueixen petits tresors susceptibles d'ésser desgranats pausadament per un lector que antepose el plaer i la lentitud, l'amor per la lletra i els seus ritmes, a la voracitat, i es converteixen en una mena de pantagruèlica lectura: difícil, plena de matisos, símbols i universos llunyans; tal i com afirma al pròleg Isidre Martínez Marzo: «la seua és una poesia essencialment distinta, ni millor ni pitjor que segons quines, sinó simplement i essencialment distinta».

Des de 1979, any en què es va publicar el primer llibre d'Antoni Ferrer —l'únic en castellà— el món poètic de l'escriptor es rebel·la com un camí cap a la transcendència i la complexitat dels signes. Els mites de l'antiguitat omplien d'imatges el seu univers. Entre les petjades de la quotidianitat i la temàtica de la temporalitat, s'obrin pas les

---

¹ Publicat en València, Edicions Denes, 2006.

representacions de Dèdal, Ariadna i Orfeu: símbols no sols de la tradició mediterrània, sinó d'una forma atemporal d'ésser al món, de contemplar la vida.

Fragments con figuras para un vaso minoico (1979), llibre on la preferència pels metres clàssics ja s'evidencia, replega els mites que s'originen al voltant de la cultura cretenca i els contempla des d'una posició eclèctica on els trets de la tradició poètica medieval i renaixentista es barregen amb un llenguatge contemporani.

El culturalisme i l'herència musical occidental apareixen en *Partitura Laberint* (1984) i, més o menys presents, mai no abandonen l'obra de Ferrer: des del barroc — Monteverdi, Bach, Haëndel...— fins el classicisme, l'experiència poètica es troba fortament imbricada amb les passions, solituds i malsons perennes dels grans personatges de la mitologia grega. Destaca d'entre tots els poemes la «Cançó de Laberint» on el poeta revisita el tòpic del laberint d'amor i on intensament es reviu les veus d'altres poetes: «Dos laberints —tu, jo— tallats a mida». El poema «Testament d'Orfeu», magnífica creació al voltant del famós amant visitador dels inferns, empra un ritme pautat i un llenguatge innovador, i tanmateix, ple d'eclecticisme: «Dolgut de Nebo i endolat de veure'm / tan vora tu, tan lluny de prometença, / faig deixa, d'odi, d'amoroses cendres: / a contradèdal em rebroten lletres/ de noms hereus, pressentiments d'espiga» .

No obstant, no hi ha cap obra comparable a *Cançó de bressol per ajudar a benmorir galàxies*, editada el 1986. La poètica de Ferrer, fins ara arrelada en la poesia clàssica de les distintes llengües romàniques, s'endinsa en els misteris de l'univers i la natura mitjançant un llenguatge ple de sonoritat i ritmes: «la infinita sofrença del carboni / rastreja feta fletxa el si del cosmos». Entre totes les composicions, destaquem el «Requiem», poema de tretze peces a distintes veus on es poden distingir sobradament els *loci* tradicionals —tant del gust de la poesia d'Antoni Ferrer— que a aquesta composició prenen total sentit. *Bagatel·les* (1990) segueix amb aquest fons musical present fins ara a la poètica de l'autor, però ple de ritmes lleugers. La majoria dels poemes estan escrits en la dècada dels anys vuitanta, encara que probablement hi incloguen algun tipus de correcció dins de l'etapa de publicació.

Un referent de la poesia d'Antoni Ferrer és *Cant espiritual*, publicada en 1992 per Edicions Alfons el Magnànim. La paraula pren més claredat i connecta amb l'experiència del lector sense oblidar el treball sobre la forma, característica que també

es reflexa en la següent obra: *Pietà* (1993). Llibre que retorna a les arrels de l'antiguitat mediterrània, posseeix una bella composició amb imatges de restes arqueològiques i obres artístiques de Miquel Àngel —motivadores del títol— que il·lustren una temàtica que esdevé atemporal: la violència, el pas del temps, la prudència i el risc, la bellesa, la tristesa i el dolor: «¿Quan podrà rebre, del cisell, un rostre / tant de dolor acumulat i anònim?».

L'any 2000 l'editorial Tàndem va editar el *Cant temporal*, un altre punt reeixit de la trajectòria del poeta. L'experiència poètica es converteix finalment en una experiència de l'ara i l'ací. Les ferides personals, la injustícia social, prenen temporalitat i es barregen amb una actitud irònica davant la contemporaneïtat: «i evitem com la pesta la Coma i Marxalenes i Russafa: / el risc d'humanitat en hores punta./ I a més, no tenim temps:/ hem de dur a abeurar el bou i l'ase./ I a passejar els gossos. Passem pàgina prompte».

Diferents annexes conclouen el llibre. En primer lloc, la poesia dispersa que recull poemes publicats aïlladament a diverses antologies i homenatges. D'altra banda, els poemes nous, encara inèdits, que segueixen, en part, la línia encetada pel *Cant temporal*. Finalment, dues proses: la del pròleg d'Antoni López Quiles per a *Cançó de bressol per ajudar a benmorir galàxies* —acompanyat a l'inici pel nou pròleg d'Isidre Martínez Marzo— i una *Poètica* autorial força rotunda: «la meua poesia potser no siga sinó una sola cosa: saber cada nit que un mantell benigne (...) pot cobrir de sentit i de pietat els meus dies i els dies del meu món. I la Història sencera dels vius i dels morts».